

TÜRK VATANDAŞLIĞININ EVLAT EDİNİLME YOLUYLA KAZANILMASI

Doç. Dr. Necla ÖZTÜRK²

Dr. Öğr. Üyesi Güven YARAR³

ÖZET

Türk vatandaşlığı doğumla veya sonradan kazanılır. Türk vatandaşlığının sonradan kazanılmasının türlerinden biri de evlat edinilmedir. Evlat edinilme, evlat edinen ile evlat edinilen arasında nesebe ilişkin hükümler tesis eden ve mahkeme kararıyla kurulabilen bir hukukî müessesedir. Evlat edinilme işleminin gerçekleşmesiyle birlikte kişiler hukuku, aile hukuku, miras hukuku ve vatandaşlık hukukuna ilişkin bazı sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Evlat edinilmenin vatandaşlık hukukuna etkisi Türk vatandaşlığının evlat edinilen tarafından kazanılması durumunda ortaya çıkar.

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun (TVK) 17. maddesinde; *bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan kişi, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla, karar tarihinden itibaren Türk vatandaşlığını kazanabilir* denilmektedir. Bu bakımdan evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılabilmesi için; bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilmek, ergin olmamak ve millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartlarının gerçekleşmesi gerekmektedir.

Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin (TVKUY) 32. maddesinde, evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin bazı hükümlere yer verilmiştir. Bu noktada, öncelikle evlat edinilen kişinin Türk vatandaşlığını kazanmasının ardından evlat edinen ile arasındaki evlatlık ilişkisinin herhangi bir şekilde son bulması durumu düzenlenmiş ve bu durumda evlat edinilen kişinin Türk vatandaşlığını muhafaza edeceği hükme bağlanmıştır. Öte yandan, bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ve müracaat tarihinde ergin olan yabancınn evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanamayıp genel yoldan kazanabileceği düzenlenmiştir.

Çalışmamız kapsamında, evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasının şartları, usulü ve yetkili makama yer verilip bazı görüş ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Vatandaşlığı, Evlat Edinilme, Ergin Olmak, Türk Vatandaşlığı Kanunu.

¹ Bu Makale 2-4 Kasım 2019 tarihleri arasında Antalya’da düzenlenen ASEAD 6. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu’nda sunulan bildiriden geliştirilmiştir.

² Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk ABD, ozturknecla@gmail.com.

³ Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası ABD, guven.yarar@antalya.edu.tr.

ACQUIRING TURKISH CITIZENSHIP BY ADOPTION

ABSTRACT

Turkish citizenship is gained by birth or by subsequent naturalization . One of the ways to acquire Turkish citizenship is through means of adoption. Legal institution of adoption establishes provisions between the person being adopted and the adopter or the person adopting. The process of adoption is followed and confirmed through courts. As a result with adoption, some determinations regarding law of persons, family law, inheritance law and citizenship law have to made. The adoption citizenship law gets triggered when Turkish citizenship is gained by the adopted child.

As per article 17 in the Turkish Citizenship Law (TVK) number 5901; adults, who are adopted by a Turkish citizen, are said to be able to acquire Turkish citizenship from the date of decision, provided that they do not have any obstacle and clearance in terms of national security and disruption of public order. In order to gain Turkish citizenship through adoption; The conditions of being adopted by a Turkish citizen, not being an adult and not having an obstacle in terms of national security and public order must be fulfilled as a mandatory requirement.

Per Article 32 of the Regulation on the Application of the Turkish Citizenship Law (TVKUY), there are some provisions regarding acquiring Turkish citizenship by adoption. Further in the process, the adoptive relationship with the adopter ends in any way after the adopted person becomes a Turkish Citizen. Under such eventuality, it has been decided that the adopted person will maintain Turkish citizenship and nationality. On the other hand, for a foreigner who is adopted by by a Turkish citizen and has gained maturity on the date of the application, then the foreigner would be eligible to get Turkish citizenship through the adoption and through the general process as well. Within the scope of our study, the conditions, procedure and competent authorities of the acquisition of Turkish citizenship through adoption will be included with analysis and changes to be made.

Keywords: Turkish Citizenship, Adoption, Being Adult, Turkish Citizenship Law.

GİRİŞ

Türk vatandaşlığının kazanılması genellikle doğum yoluyla gerçekleşse de günümüzde Türk vatandaşlığının sonradan kazanılması giderek yaygınlaşmaktadır. Sonradan kazanmanın bir türü de evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasıdır. Evlat edinme müessesesi ile evlat edinen ve evlat edinilen arasında hukukî bir bağ kurulmak suretiyle çocuk-ebeveyn ilişkisi kurulmaktadır.

Evlat edinilen kişinin Türk vatandaşı olması hâlinde bu durum Vatandaşlık Hukuku bakımından herhangi bir tereddüde yol açmazken evlat edinilenin yabancı olması hâlinde bu kişinin Türk vatandaşlığını kazanıp kazanamayacağı meselesi gündeme gelmektedir.

Evlât edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılması vatandaşlığın sonradan kazanılması türlerinden biri olup TVK ile düzenleme altına alınmıştır. Bir Türk vatandaşı tarafından evlât edinilen çocuk TVK’da aranan şartların gerçekleşmesi hâlinde Türk vatandaşlığını kazanabilecektir.

Evlât edilen kişinin Türk vatandaşlığını kazanması ihtimalinde de Türk vatandaşlığının hangi tarihte kazanıldığı ve kazanılan vatandaşlığın hukukî niteliği gibi hususların açığa kavuşturulması gerekmektedir. Evlât edinilme, Türk hukukunda mahkeme kararı ile mümkün olduğundan mahkemenin evlât edinilme işleminin tesisine ilişkin kararın mı yoksa İçişleri Bakanlığı tarafından verilen kararın mı esas alınacağı tespit edilmelidir. Öte yandan Evlât edinilen kişinin Türk vatandaşlığını kazanmasının ardından evlât edinen ile arasındaki evlâtlık ilişkisinin herhangi bir şekilde son bulması halinde, Türk vatandaşlığının durumuna da değinilmelidir.

I. EVLAT EDİNİLME

A. Tanım

Evlât edinmek; *yasayla belirtilmiş şartlar içinde bir kimseyi evlât olarak nüfusuna geçirmek* anlamına gelir⁴. Bu tanımdan hareketle evlât edinilme; kanunda belirtilen şartlara uygun olarak bir kimsenin nüfusuna alınma şeklinde tanımlanabilir.

Evlât edinme müessesesi ile evlât edindirilmeye uygun olan çocukla, durumu evlât edinmeye uygun kişi/eşler arasında hukuki bağ kurulmak suretiyle çocuk- ebeveyn ilişkisi oluşur⁶.

---

⁴ Türk Dil Kurumu Sözlüğü, <https://sozluk.gov.tr/?kelime=> (Erişim Tarihi: 25.10.2019).

⁵ Tanımdan da anlaşılacağı üzere evlât edinilen kişi ergin olmayan bir kişi olabileceği gibi ergin kişi de olabilir. Ancak çalışmamızın ilerleyen kısımlarında bahsedileceği üzere Türk vatandaşlığının evlât edinilme yoluyla kazanılabilmesi için evlât edinilen kişinin ergin olmaması gerekmektedir. Bu nedenle, çalışmamız kapsamında evlât edinilen kişinin ergin olmadığı varsayımından hareket edilecektir.

⁶ Aydos, Oğuz Sadık: *Yeni Medenî Kanuna Göre Evlât Edinme*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2002, C. 4, S. 1-2, s. 118 vd.; Evlât Edinme, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, s. 6: <https://ailevecalisma.gov.tr/uploads/chgm/uploads/pages/yayinlar/evlat-edinme-mevzuat-isleyis-siklikla-sorulan-sorular.pdf> (Erişim Tarihi: 25.10.2019).

B. Hukukî Niteliği

743 sayılı Türk Kanun-u Medenî⁷ döneminde doktrinde evlat edinmenin hukukî niteliği *sui generis* bir aile hukuku akdi olarak belirtilmekteydi⁸. 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun⁹ (TMK) yürürlüğe girmesiyle birlikte evlat edinme akdî hüviyetinden sıyrılmıştır. Zira TMK m. 315 ile *evlât edinme kararı, evlât edinenin oturma yeri; birlikte evlât edinmede eşlerden birinin oturma yeri mahkemesince verilir. Mahkeme kararıyla birlikte evlâtlık ilişkisi kurulmuş olur* denilmek suretiyle evlat edinme akdî nitelikten çıkıp mahkeme kararına bağlanmıştır.

I. EVLAT EDİNİLME YOLUYLA TÜRK VATANDAŞLIĞINI KAZANMANIN ŞARTLARI

A. Bir Türk Vatandaşı Tarafından Evlat Edinilmiş Olmak

Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılabilmesinin ilk şartı bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilmiş olmaktır. Zira TVK'nın 17. maddesinde; bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen kişinin, Kanunda aranan şartları sağlaması hâlinde Türk vatandaşlığını kazanabileceği düzenlenmiştir. Bu noktada, değinilmesi gereken ilk mesele bir Türk vatandaşı tarafından bir yabancıнын evlat edinilmek istenmesi hâlinde yabancılık unsuru içeren bu ilişkiye hangi hukukun uygulanacağıdır. Bu konuda, 5718 sayılı MÖHUK'a müracaat edilmelidir¹⁰. MÖHUK'un 18. maddesinde evlat edinilme ve şartlarına, evlat edinme ve edinilmede diğer eşin rıza meselesine ve evlat edinmenin hükümlerine uygulanacak hukuka değinilmiştir. MÖHUK'un 18. maddesinin 1. fıkrasında evlât edinme ehliyeti ve şartları, taraflardan her birinin evlât edinme anındaki millî hukukuna tâbi tutulmuştur. Bu nedenle, bir Türk vatandaşının bir yabancıyı evlat edinmek istemesi ihtimalinde evlat edinenin ve evlat edinilenin durumunu ayrı ayrı değerlendirmeye tabi tutmak gerekmektedir. Bir başka deyişle, ilk olarak bir yabancıyı evlat edinmek isteyen Türk vatandaşının Türk hukukuna göre evlat edinme ehliyetine sahip olup olmadığı ve Türk hukuku uyarınca evlat edinmeye ilişkin şartları haiz olup olmadığı değerlendirilecektir. İkinci olarak da evlat edinilen çocuğun milli hukukuna gidilecektir.

---

⁷ RG: 04.04.1926-339.

⁸ Aydos, s. 118.

⁹ RG: 08.12.2001-24607.

¹⁰ Doğan, Vahit: Türk Vatandaşlık Hukuku, B. 15, Ankara 2018, s. 109 (Vatandaşlık).

Buna göre, evlat edinme işleminin tesis edilebilmesi için çocuğun millî hukukuna göre evlat edinilme ehliyetine sahip olup olmadığı ve milli hukuku uyarınca evlat edinilmeye ilişkin şartları haiz olup olmadığı meselesi incelenecektir¹¹.

A. Ergin Olmamak

Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılabilesinin diğer bir şartı evlat edinilen kişinin ergin olmamasıdır. Zira TVK'nın 17. maddesinde; bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan kişinin, Kanunda aranan şartları sağlaması hâlinde Türk vatandaşlığını kazanabileceği düzenlenmiştir. Bu noktada erginliğin tespitine uygulanacak hukuka değinilmelidir. Kanunda ve Yönetmelikte bu konuda net bir hüküm bulunmamaktadır. Evlat edinilecek kişinin ergin olup olmadığının tespiti konusunda MÖHUK'a bakılmalıdır¹². MÖHUK'a bakıldığında hem evlat edinmeye uygulanacak hukuku düzenleyen 18. maddede hem ehliyeteye uygulanacak hukuku düzenleyen 9. maddede ilgilinin milli hukukunun uygulanacağı belirtilmiştir. Bu nedenle, evlat edinilecek kişinin ergin olup olmadığı hususunda evlat edinilecek kişinin milli hukukuna bakılmalıdır.

Evlat edinilecek kişinin vatansız olması ihtimalinde erginliğin tespitinin hangi hukuka göre yapılacağı meselesine değinilmelidir. Bizim de katıldığımız görüşe göre, evlat edinilecek kişinin vatansız olması veya birden fazla devlet vatandaşlığını haiz olması hâlinde MÖHUK'un vatandaşlık esasına göre yetkili hukuk başlığını taşıyan 4. maddesi esas alınmalıdır¹³. Bu bakımdan, evlat edinilecek kişinin vatansız olması hâlinde yerleşim yeri, yerleşim yeri bulunmadığı hâlde mutad mesken, o da yok ise dava tarihinde bulunduğu ülke hukuku uygulanmalıdır. Evlat edinilecek kişinin birden fazla devlet vatandaşlığına sahip olması halinde evlat edinilecek kişinin aynı zamanda Türk vatandaşı olması hâlinde Türk hukuku uygulanmalıdır. Evlat edinilecek kişinin birden fazla devlet vatandaşlığına sahip olup, aynı zamanda Türk vatandaşı olmaması durumunda daha sıkı ilişki hâlinde bulunduğu devlet hukuku uygulanmalıdır.

---

¹¹ Doktrinde taraflardan her birinin evlat edinme anındaki millî hukuku ifadesinin farklı şekilde yorumlanabileceği, bu bakımdan evlat edinme ehliyet ve şartları bakımından her bir taraf için kendi millî hukuku uygulanabileceği gibi ehliyet ve şartlar bakımından iki hukukta kabul edilen hükümlerin birlikte de uygulanabileceği ifade edilmiştir. Bu görüşe göre, yabancıların taraf olduğu evlat edinme işlemlerinin artış göstermesinin arzu edilmesi hâlinde ehliyet ve şartlar bakımından evlat edinen ve evlat edinilen kişiye ayrı ayrı kendi milli hukuku uygulanmalıdır: Doğan, Vahit: Milletlerarası Özel Hukuk, B. 5, Ankara 2019, s. 355 (Milletlerarası Özel Hukuk).

¹² Doğan, Vatandaşlık, s. 109.

¹³ Doğan, Vatandaşlık, s. 109.

B. Milli Güvenlik ve Kamu Düzeni Bakımından Engel Teşkil Edecek Bir Hâli Bulunmamak

Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hâli bulunmamak şartı yetkili makam kararıyla Türk vatandaşlığının kazanılmasında aranan genel bir şart olup evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasında da aranmıştır. Bu noktada, evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanabilecek kişinin ergin olmadığı ve millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek hâlin hangi durumlarda ortaya çıkabileceği merak konusu olabilir. Doktrinde evlat edinme müessesinin kötüye kullanılabilmesi, bazı kişilerin yakın akrabalarını evlat edinmek suretiyle vatandaşlığın kazanılması başta olmak üzere yabancılar hukukuna ilişkin sınırlamaları dolanma yoluna gidebilecekleri belirtilmiştir¹⁴. TVK'nın gerekçesine bakıldığında Kanun Tasarısının ilk hâlinde evlat edinilen kişinin otomatik olarak Türk vatandaşlığına alınması esasının kabul edildiği ancak istenmeyen sonuçların doğabileceği ve bu hakkın kötüye kullanılabilmesi endişesiyle evlat edinilme yoluyla vatandaşlığa alınmanın otomatik olmaktan çıkarılıp *milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmama* şartının getirildiği ifade edilmiştir¹⁵. Kanaatimizce evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanacak kişinin ergin olmadığı düşünüldüğünde milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hâli bulunmamak şartının sınırlı bir uygulama alanına sahip olacağı kabul edilmelidir.

B. EVLAT EDİNİLME YOLUYLA TÜRK VATANDAŞLIĞINI KAZANMA KONUSUNDA YETKİLİ MAKAM VE KAZANMA ANI

A. Yetkili Makam

Evlât edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasının hukukî niteliği konusunda bir netlik bulunmamaktadır. Zira TVK m. 9'da *sonradan kazanılan Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile gerçekleşir* denilmek suretiyle evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılması yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığına alınmanın bir türü olarak görülmemiştir.

---

¹⁴ Ansay, Tuğrul: *Türk Hukukunda Evlâtlık İlişkinin Kurulması ve Bunun Sınır Ötesine Yansımaları*, Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan, Ankara 2008, s. 100; Aygül, Musa: *Evlât Edinme Yolu ile Vatandaşlığın Kaybedilmesi ve Kazanılması*, TBBD, 2012, S. 99, s. 70.

¹⁵ Türk Vatandaşlığı Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/458), Dönem: 23, Yasama Yılı: 2, Sayı: 90, s. 13: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem23/yil01/ss90.pdf> (Erişim Tarihi: 21.11.2019).

Ancak doktrinindeki hâkim görüşe göre evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasını yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması hâllerinden biri olarak kabul etmek gerekmektedir¹⁶. Zira evlat edinilme ile Türk vatandaşlığının kazanılmasında aranan milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmama şartı yetkili makam kararıyla vatandaşlığın kazanılmasında aranır. Öte yandan kanun metninde yer alan *kazanabilir* kelimesi yetkili makamın takdir hakkına yönelik bir ifadedir¹⁷. Dahası Yönetmeliğin *Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılmasında başvuru ve yapılacak işlemler* başlığını taşıyan 33. maddesinde; *evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunulan yabancı adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir* denilmiştir. Bu nedenle, Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılmasını yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılmasının bir türü olarak tespit edip yetkili makamın da İçişleri Bakanlığı olduğunu kabul etmek gerekmektedir.

B. Kazanma Anı

Evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasında Türk vatandaşlığının hangi andan itibaren kazanılacağı meselesine değinilmelidir. Kanunun 17. maddesinde; *bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan kişi .... karar tarihinden itibaren Türk vatandaşlığını kazanabilir* denilmiştir. Bu bakımından kazanılma anına ilişkin bir hüküm getirilmiştir. Ancak karar tarihinin hangi makamın kararı olduğuna dair bir açıklık bulunmamaktadır. Zira evlat edinilme işleminin tesisi Türk hukukunda ve birçok hukuk sisteminde mahkeme kararına tabi tutulmuştur. Bu nedenle, evlat edinilecek kişinin karar tarihinden itibaren Türk vatandaşlığını kazanması noktasında evlat edinen ile evlat edinilen arasındaki ilişkinin kurulmasını sağlayan mahkeme kararı anlaşılacağı gibi İçişleri Bakanlığı tarafından verilen vatandaşlığa alınmanın kabulüne ilişkin karar da anlaşılabilir. Bu konuda doktrinde görüş birliği bulunmamaktadır. Bir görüşe göre, bu karar ile mahkeme kararı kastedilmiştir¹⁸. Diğer bir görüşe göre, İçişleri Bakanlığının karar tarihi vatandaşlığın kazanılma tarihi olarak esas alınmalıdır¹⁹.

---

¹⁶ Tiryakioğlu, Bilgin: *Yeni Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun Eleştirel Analizi*, Vatandaşlık, Göç, Mülteci ve Yabancılar Hukukundaki Güncel Gelişmeler, Uluslararası Sempozyum, 15-16 Mayıs 2009, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, s. 45; Doğan, Vatandaşlık, s. 108; Aygül, s. 68.

¹⁷ Aygül, s. 68-69.

¹⁸ Nomer, Ergin: *Türk Vatandaşlık Hukuku*, B. 24, İstanbul 2018, s. 109.

¹⁹ Doğan, Vatandaşlık, s. 111.

Kanaatimizce evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasının yetkili makam kararıyla vatandaşlığın kazanılmasının bir türü olarak kabul edilmesi ve Yönetmeliğin açık hükmü nedeniyle İçişleri Bakanlığının bu konuda yetkili makam olarak kabul edilip İçişleri Bakanlığının karar tarihinin esas alınması gerekmektedir.

SONUÇ

Evlat edinme işlemi hem evlat edinen hem evlat edinilen bakımından son derece önemli sonuçlar doğurur. Bu sonuçlardan biri de evlat edinilen kişinin Türk vatandaşlığını kazanması noktasındadır. Türk hukukunda evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılması konusunda iki hususta tereddüt bulunmaktadır. Bunlardan ilki evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılmasının hukukî niteliğidir. Kanaatimizce TVK m. 9'un *sonradan kazanılan Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile gerçekleşir* şeklinde düzenlenmesi yanlış anlaşılmaya mahal vermektedir. Zira evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılması ayrı bir tür olarak düzenlenmeyip yetkili makam kararı kapsamına alınması daha yerinde olurdu. Zira TVK ile *bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan kişi, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla, karar tarihinden itibaren Türk vatandaşlığını kazanabilir* denilmek suretiyle yetkili makam olan İçişleri Bakanlığına takdir hakkı bırakılmıştır. Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılması tıpkı genel yoldan, istisnai yoldan veya evlenme yoluyla vatandaşlığın kazanılması gibi yetkili makam kararıyla Türk vatandaşlığının kazanıldığı bir yoldur. Bu nedenle, *sonradan kazanılan Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile gerçekleşir* şeklindeki düzenleme isabetsizdir.

Evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığının kazanılması noktasında ikinci bir tereddüt kazanılma anına ilişkindir. Zira TVK ile *bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan kişi, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla, karar tarihinden itibaren Türk vatandaşlığını kazanabilir* denilmek suretiyle bir belirsizliğe meydan verilmiştir. Karar tarihi ifadesinden evlat edinmeye ilişkin mahkeme kararı da anlaşılabilir. Ancak TVK ile düzenlenmese de Yönetmeliğin 33. maddesinde *karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir* ifadesi kullanılmak suretiyle bu belirsizlik ortadan kaldırılmıştır.

Buna göre, bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen kişinin Türk vatandaşlığını kazanabilmesi için İçişleri Bakanlığının kararının mevcudiyeti şart olup bu kişi İçişleri Bakanlığının karar tarihinden itibaren Türk vatandaşı olacaktır. Kanaatimizce bu meselenin TVK m. 17 ile açıkça düzenlenmesi hukuk tekniği ve kanunilik ilkesi bakımından yerinde olurdu.

KAYNAKÇA

- ANSAY, Tuğrul. *Türk Hukukunda Evlâtlık İlişkisinin Kurulması ve Bunun Sınır Ötesine Yansımaları*, Prof. Dr. Bilge Öztan'a Armağan, Ankara 2008, s. 85-103.
- AYDOS, Oğuz Sadık. *Yeni Medenî Kanuna Göre Evlât Edinme*, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2000, C. 4, S. 1-2, s. 117-141.
- AYGÜL, Musa. *Evlât Edinme Yolu ile Vatandaşlığın Kaybedilmesi ve Kazanılması*, TBBD, 2012, S. 99, s. 45-80.
- DOĞAN, Vahit. *Türk Vatandaşlık Hukuku*, B. 15, Ankara 2018 (Vatandaşlık).
- DOĞAN, Vahit. *Milletlerarası Özel Hukuk*, B. 5, Ankara 2019 (Milletlerarası Özel Hukuk).
- NOMER, Ergin. *Türk Vatandaşlık Hukuku*, B. 24, İstanbul 2018.
- TİRYAKİOĞLU, Bilgin. *Yeni Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun Eleştirel Analizi*, Vatandaşlık, Göç, Mülteci ve Yabancılar Hukukundaki Güncel Gelişmeler, Uluslararası Sempozyum, 15-16 Mayıs 2009, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, s. 24-66.